

DZIENNIK URZĘDOWY

MINISTRA ROZWOJU I TECHNOLOGII

Warszawa, dnia 30 września 2024 r.

Poz. 27

OBWIESZCZENIE

MINISTRA ROZWOJU I TECHNOLOGII¹⁾

z dnia 27 września 2024 r.

w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu zarządzenia Ministra Rozwoju i Technologii w sprawie wprowadzenia Polityki nadzorczej Ministra Rozwoju i Technologii

1. Na podstawie art. 16 ust. 3 ustawy z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1461) ogłasza się w załączniku do niniejszego obwieszczenia jednolity tekst zarządzenia nr 5 Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 4 marca 2022 r. w sprawie wprowadzenia Polityki nadzorczej Ministra Rozwoju i Technologii (Dz. Urz. Min. Roz. i Tech. z 2023 r. poz. 24), z uwzględnieniem zmian wprowadzonych zarządzeniem nr 16 Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 2 lipca 2024 r. zmieniającym zarządzenie w sprawie wprowadzenia Polityki nadzorczej Ministra Rozwoju i Technologii (Dz. Urz. Min. Roz. i Tech. poz. 18).

2. Podany w załączniku do niniejszego obwieszczenia tekst jednolity zarządzenia nie obejmuje § 3 zarządzenia nr 16 Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 2 lipca 2024 r. zmieniającego zarządzenie w sprawie wprowadzenia Polityki nadzorczej Ministra Rozwoju i Technologii, który stanowi:

„§ 3. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia.”.

MINISTER ROZWOJU I TECHNOLOGII

KRZYSZTOF PASZYK

¹⁾ Minister Rozwoju i Technologii kieruje działami administracji rządowej – budownictwo, planowanie i zagospodarowanie przestrzenne oraz mieszkalnictwo i gospodarka, na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 16 maja 2024 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Rozwoju i Technologii (Dz. U. poz. 739).

Załącznik do obwieszczenia Ministra
Rozwoju i Technologii z dnia 27 września
2024 r. (27)

ZARZĄDZENIE NR 5
MINISTRA ROZWOJU I TECHNOLOGII¹⁾

z dnia 4 marca 2022 r.

w sprawie wprowadzenia Polityki nadzorczej Ministra Rozwoju i Technologii

Na podstawie art. 34 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 8 sierpnia 1996 r. o Radzie Ministrów (Dz. U. z 2024 r. poz. 1050) zarządza się, co następuje:

§ 1. W Ministerstwie Rozwoju i Technologii wprowadza się Politykę nadzorczą Ministra Rozwoju i Technologii, stanowiącą załącznik do niniejszego zarządzenia.

§ 2. Traci moc zarządzenie nr 17 Ministra Rozwoju, Pracy i Technologii z dnia 10 marca 2021 r. w sprawie wprowadzenia Polityki nadzorczej Ministra Rozwoju, Pracy i Technologii (Dz. Urz. Min. Roz. Prac. i Tech. poz. 19).

§ 3. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia²⁾.

¹⁾ Na dzień ogłoszenia obwieszczenia w Dzienniku Urzędowym Ministra Rozwoju i Technologii działami administracji rządowej – budownictwo, planowanie i zagospodarowanie przestrzenne oraz mieszkalnictwo i gospodarka kwateruje Minister Rozwoju i Technologii, na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 16 maja 2024 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Rozwoju i Technologii (Dz. U. poz. 739).

²⁾ Zarządzenie zostało ogłoszone w dniu 7 marca 2022 r.

Załącznik do zarządzenia nr 5
Ministra Rozwoju i Technologii
z dnia 4 marca 2022 r. (Dz. Urz. Min. Roz.
i Tech. poz. 5)

Ministerstwo
Rozwoju i Technologii

POLITYKA NADZORCZA

MINISTRA ROZWOJU I TECHNOLOGII

Warszawa, styczeń 2022 r.

SPIS TREŚCI

Wprowadzenie.....	3
I. Cele nadzoru	4
II. Słownik pojęć.....	5
III. Zasady ogólne oraz rodzaje i obszary nadzoru.....	6
IV. Charakterystyka obszarów i narzędzi nadzoru	6
V. Kontrola zarządcza	13
VI. Struktura programów działań nadzorczych.....	14
VII. Zasady opracowania, akceptacji i monitorowania programów działań nadzorczych.....	14
VIII. Inne podmioty, wobec których minister posiada niektóre uprawnienia nadzorcze lub kontrolne ..	15
IX. Udostępnianie informacji związanych z nadzorem	16
X. Załączniki.....	17

... pragnąc (...) działaniu instytucji publicznych zapewnić rzetelność i sprawność
(fragment Preambuły Konstytucji RP)

WPROWADZENIE

Skuteczne państwo i instytucje gospodarcze stanowią jeden z głównych celów zawartych w „Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.)”. Sprawne państwo, poprzez zwiększenie efektywności funkcjonowania instytucji publicznych, sprzyja budowie przewag konkurencyjnych kraju oraz działających w nim podmiotów gospodarczych.

Polityka nadzorcza Ministra Rozwoju i Technologii została opracowana w celu efektywnego wykorzystania oraz wzmocnienia funkcji nadzoru nad realizacją celów przez jednostki z działów administracji rządowej kierowanych przez Ministra Rozwoju i Technologii.

Polityka nadzorcza jest instrumentem wspierającym ewolucję administracji publicznej z „administracji procedur” na „administrację rezultatów”; z nadzoru polegającego wyłącznie na zabezpieczeniu przed naruszeniem prawa, na rzecz nadzoru służącego także zapewnieniu skutecznego, efektywnego i oszczędnego wykonywania zadań publicznych. Sprzyja również zapewnieniu większej skuteczności realizacji zadań publicznych.

Polityka nadzorcza określa zasady, tryb i narzędzia prowadzenia spraw z zakresu nadzoru przez komórki organizacyjne Ministerstwa Rozwoju i Technologii nad organami oraz jednostkami organizacyjnymi podległymi lub nadzorowanymi przez Ministra Rozwoju i Technologii.

Dokument został opracowany z uwzględnieniem obowiązującego stanu prawnego, w oparciu o istniejący dorobek w tej dziedzinie oraz na podstawie wniosków i dobrych praktyk związanych z funkcjonowaniem procesów nadzorczych. Wykorzystano w nim uwagi i rekomendacje zawarte m. in. w opracowaniach Kancelarii Prezesa Rady Ministrów, tj. „Analiza wybranych obszarów funkcjonowania nadzoru w administracji rządowej” (2012 r.) oraz „Nadzór w administracji rządowej” (2014 r.) oraz wdrożone w administracji rządowej mechanizmy nadzoru nad jednostkami. W Polityce nadzorczej wykorzystane zostały również wnioski i zalecenia wynikające z zadania audytowego (zapewniającego) nr 1/2018 – Nadzór nad organami i jednostkami, przeprowadzonego przez Zespół Audytu Wewnętrznego Ministerstwa Przedsiębiorczości i Technologii.

Minister Rozwoju i Technologii zapewnia funkcjonowanie adekwatnej, skutecznej i efektywnej kontroli zarządczej w kierowanych przez niego działach administracji rządowej w zakresie spraw niezastrzeżonych odrębnymi przepisami do kompetencji innych organów państwowych.

Zapewnienie funkcjonowania kontroli zarządczej na I poziomie należy do obowiązków kierowników jednostek w działach. Zapewnienie funkcjonowania kontroli zarządczej na II poziomie należy do obowiązków Ministra Rozwoju i Technologii w kierowanych przez niego działach administracji rządowej. Członkowie kierownictwa Ministerstwa Rozwoju i Technologii i dyrektorzy departamentów Ministerstwa Rozwoju i Technologii realizują zadania z tytułu nadzoru sprawowanego nad działalnością jednostek podległych i nadzorowanych, stosownie do przyznanych kompetencji.

Efektywne wykorzystanie oraz wzmocnienie funkcji nadzoru zrealizowane zostanie poprzez następujące rezultaty wdrożenia Polityki nadzorczej:

- zapewnienie dostarczania Ministrowi Rozwoju i Technologii rzetelnej, wystarczającej i terminowej informacji nt. funkcjonowania jednostki, stopnia realizacji celów i zadań oraz identyfikacji ryzyk,
- wzmocnienie roli koordynacji nadzoru, współpracy komórek realizujących nadzór oraz poprawa jakości realizowanych zadań nadzorczych,
- spójny oraz bardziej przejrzysty podział kompetencji i zakresu odpowiedzialności w ramach Ministerstwa Rozwoju i Technologii w odniesieniu do działań nadzorczych,
- lepsze wykorzystanie umiejętności i kompetencji pracowników Ministerstwa Rozwoju i Technologii poprzez

precyzyjniejsze przyporządkowanie zakresu właściwości związanej z nadzorem,

- zapewnienie optymalnego poziomu wykorzystania dostępnych zasobów Ministerstwa w ramach realizowanych działań nadzorczych, uwzględniającego adekwatną równowagę podejmowanych działań, pomiędzy: specjalizacją i uniwersalizacją, aktywizacją i ograniczeniem, koncentracją sił i zabezpieczeniem wszystkich kierunków działań,
- koncentrację działań nadzorczych wobec jednostek o dużej skali działalności, wpłacających dochody do budżetu państwa oraz o wysokim poziomie oddziaływania na przedsiębiorców,
- zwiększenie transparentności działania oraz dostępności informacji nt. funkcjonowania jednostek,
- skuteczniejsze zapewnienie ciągłości działań nadzorczych nad jednostkami (np. w przypadku zmian organizacyjnych w Ministerstwie Rozwoju i Technologii oraz w skali administracji rządowej).

Polityka nadzorcza Ministra Rozwoju i Technologii nie ma zastosowania do organów i jednostek podległych i nadzorowanych w zakresie przygotowań obronnych i zarządzania kryzysowego.

I. CELE NADZORU

W ogólnym rozumieniu nadzór obejmuje istnienie relacji nadrzędności pomiędzy organami lub jednostkami, zawiera element zwierzchnictwa i podporządkowania o różnym stopniu intensywności. Nadzór łączy czynności kontrolne z czynnościami kierowania i zarządzania. Czynności kontrolne stanowią jeden z etapów wykonywania nadzoru, obejmującego zarówno kontrolę, jak i prawo wydawania zarządzeń i poleceń w celu usunięcia stwierdzonych braków. Nadzór obejmuje, poza czynnościami właściwymi dla procesu kontroli również typowe czynności pokontrolne, w postaci władczego oddziaływania (wiążącego wpływanie) na jednostkę.

Pojęcie nadzoru znajduje zastosowanie do sytuacji, w której organ nadzorujący jest wyposażony w środki władczego oddziaływania na postępowanie jednostek nadzorowanych, których jednak nie może wyręczać; ma natomiast prawo kontroli z możliwością, w formach prawem przewidzianych, wiążącego ingerowania w działalność jednostek nadzorowanych¹.

Celem nadzoru jest nie tylko zapewnienie przestrzegania prawa przez jednostki podległe lub nadzorowane, ale także zagwarantowanie realizacji ich celów i zadań. Prawidłowe wypełnianie funkcji nadzorczych wymaga posiadania aktualnej i usystematyzowanej wiedzy o jednostkach nadzorowanych oraz sprawnego systemu przepływu informacji.

Ocena realizacji celów nadzoru powinna być dokonywana z uwzględnieniem kryterium legalności, a także skuteczności i efektywności.

Za skuteczny należy uznać nadzór, który koncentruje się na realizacji celów i zadań przez jednostki, stanowi mechanizm szybkiego reagowania na potencjalne zagrożenia w realizacji celów i zadań oraz wspiera jednostki w minimalizacji ryzyk i skutecznym reagowaniu w sytuacjach zmaterializowania się ryzyk.

Z nadzorem efektywnym mamy do czynienia w przypadku, gdy rezultaty działań przewyższają wysokość nakładów poniesionych przez organ nadzorujący. Rolą nadzorującego jest zapewnienie współdziałania zarówno pomiędzy nadzorującym i nadzorowanym, jak i poszczególnymi jednostkami nadzorowanymi w dziale kierowanym przez ministra.

Nadzór daje tytuł do podejmowania, w stosunku do podmiotów nadzorowanych, działań o charakterze władczym i niewładczym. W funkcji nadzoru – ze względu na cel nadzoru, jakim jest zapewnienie prawidłowego działania i osiąganie pożądaných rezultatów – zawarty jest element opieki i wspierania podmiotów poddanych nadzorowi. Takie podejście zakłada aktywną funkcję nadzoru, nieograniczającą się do identyfikowania nieprawidłowości i eliminowania błędów, ale wspomagającą funkcjonowanie jednostek.

¹ M. Wierzbowski: Polskie prawo administracyjne, Warszawa 1985, s. 46.

II. SŁOWNIK POJĘĆ

Pojęcia używane w Polityce należy rozumieć następująco:

- 1) **Minister** – Minister Rozwoju i Technologii.
- 2) **Właściwy członek kierownictwa** – członek kierownictwa, któremu na podstawie zarządzenia w sprawie ustalenia podziału pracy w kierownictwie Ministerstwa Rozwoju i Technologii powierzono sprawowanie, w imieniu Ministra Rozwoju i Technologii, nadzoru nad realizacją zadań określonego organu i / lub określonej jednostki podległej lub nadzorowanej (jednostek podległych lub nadzorowanych) oraz członek kierownictwa Ministerstwa nadzorujący merytorycznie komórkę organizacyjną do spraw koordynacji nadzoru.
- 3) **Ministerstwo, MRiT** – Ministerstwo Rozwoju i Technologii.
- 4) **KO MRiT** – komórka organizacyjna MRiT.
- 5) **Właściwa komórka organizacyjna** – komórka organizacyjna Ministerstwa, której na podstawie postanowień regulaminu organizacyjnego Ministerstwa powierzono prowadzenie określonych spraw z zakresu nadzoru nad daną jednostką.
- 6) **Komórka organizacyjna do spraw koordynacji nadzoru** – komórka organizacyjna Ministerstwa, której na podstawie postanowień regulaminu organizacyjnego Ministerstwa powierzono wykonywanie zadań związanych z nadzorem nad organami oraz jednostkami podległymi lub nadzorowanymi, w tym w zakresie organizacyjno-personalnym.
- 7) **Organ nadzorowany przez Ministra Rozwoju i Technologii** – centralny organ administracji rządowej nadzorowany przez Ministra Rozwoju i Technologii, który znajduje się w wykazie ustalonym w drodze rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów (wykaz organów nadzorowanych stanowi **Załącznik nr 1** do Polityki nadzorczej).
- 8) **Jednostka podległa lub nadzorowana przez Ministra Rozwoju i Technologii** – jednostka organizacyjna podległa Ministrowi Rozwoju i Technologii lub przez niego nadzorowana, która znajduje się w wykazie ustalonym w drodze obwieszczenia Ministra Rozwoju i Technologii (wykaz jednostek podległych stanowi **Załącznik nr 2** do Polityki nadzorczej; wykaz jednostek nadzorowanych – stanowi **Załącznik nr 3** do Polityki nadzorczej).
- 9) **Jednostki** – organy oraz jednostki, o których mowa w pkt 7 i 8.
- 10) **Zestawienie jednostek** (status prawny / forma organizacyjna / forma finansowania) – **Załącznik nr 4**.
- 11) **Nadzór merytoryczny** – działania obejmujące w szczególności zapewnienie zgodności działań jednostek z celem ich utworzenia, który wynika z zadań powierzonych tym jednostkom na podstawie odrębnych przepisów.
- 12) **Nadzór organizacyjno-personalny** – działania obejmujące sprawy wynikające z powszechnie obowiązujących przepisów regulujących w szczególności nadawanie statutów jednostkom, oraz sprawy kadrowe (personalne) kierownictwa jednostek oraz organów, rad, komitetów funkcjonujących w ramach jednostek.
- 13) **Nadzór ekonomiczno-finansowy** – działania obejmujące w szczególności analizę i monitorowanie sytuacji ekonomiczno-finansowej jednostek.

- 14) **Władcze narzędzia nadzoru** – określone prawem kompetencje podmiotu nadzorującego do wiążącej ingerencji w działalność jednostek nadzorowanych i podległych.
- 15) **Niewładcze narzędzia nadzoru** – wypracowane między podmiotem nadzorującym a nadzorowaną lub podległą jednostką niewiążące formy koniecznych do realizacji czynności w ramach działalności tych podmiotów, niewskazane bezpośrednio w przepisach prawa powszechnie obowiązującego.
- 16) **Polityka nadzorcza** – dokument określający zasady, tryb i narzędzia sprawowania efektywnego i skutecznego nadzoru nad Jednostkami.
- 17) **Program działań nadzorczych** – dokument wykonawczy Polityki nadzorczej wobec jednostek podległych lub nadzorowanych przez Ministra Rozwoju i Technologii.

III. ZASADY OGÓLNE ORAZ RODZAJE I OBSZARY NADZORU

Realizując działania nadzorcze wobec jednostek, Ministerstwo działa przestrzegając następujących zasad:

- legalności, czyli podejmowania działań prawnych w zakresie przyznanych kompetencji;
- skuteczności, czyli realizacji celów i polityk w sposób optymalny;
- efektywności, czyli możliwie najlepszego wykorzystania posiadanych zasobów;
- oszczędności, czyli minimalizacji kosztów prowadzonych działań, przy zachowaniu wymaganej jakości;
- przejrzystości, czyli jawności postępowania;
- etyki w korpusie służby cywilnej;
- zera tolerancji dla wszelkich nadużyć i korupcji.

Komórka organizacyjna do spraw koordynacji nadzoru oraz właściwe komórki organizacyjne zapewniają systemowe, spójne i czytelne rozwiązania w zakresie powierzonego im nadzoru.

Na potrzeby niniejszej Polityki nadzorczej wyróżnia się:

- nadzór merytoryczny;
- nadzór organizacyjno-personalny;
- nadzór ekonomiczno-finansowy.

W przypadkach, w których niezbędny jest wspólny nadzór więcej niż jednej komórki organizacyjnej Ministerstwa, podejmuje się działania zmierzające do przejrzystego podziału zakresu odpowiedzialności, z uwzględnieniem sprawnego systemu przepływu i wymiany informacji oraz efektywnego wykorzystania zasobów. W tym celu opracowuje się Programy działań nadzorczych wobec poszczególnych jednostek.

IV. CHARAKTERYSTKA OBSZARÓW I NARZĘDZI NADZORU

Zasady oraz narzędzia sprawowania nadzoru nad poszczególnymi organami administracji rządowej oraz jednostkami zostały określone w ustawach określających kompetencje Rady Ministrów oraz w aktach prawnych regulujących m.in. zadania organów i jednostek.

Akty te określają zasady organizacji i funkcjonowania jednostek, a także środki, jakie przysługują nadzorującemu je ministrowi.

Na podstawie art. 34 ustawy z dnia 8 sierpnia 1996 r. o Radzie Ministrów (Dz. U. z 2024 r. poz. 1050), minister nadzoruje i kontroluje działalność podporządkowanych organów, urzędów i jednostek, w stosunku do których

uzyskał uprawnienia nadzorcze na podstawie przepisów ustawowych – na zasadach określonych w tych przepisach.

Zasady organizacji nadzoru nad jednostkami zostały określone w regulaminie organizacyjnym MRiT oraz w zarządzeniu regulującym podział pracy w Kierownictwie MRiT (wskazanie członków Kierownictwa sprawujących nadzór nad realizacją zadań poszczególnych organów i jednostek).

Niektóre kompetencje lub środki nadzoru zostały określone np. w:

- ustawie o finansach publicznych (określającej m.in. sprawowanie nadzoru i kontroli przez dysponentów części budżetowych nad całością gospodarki finansowej podległych im jednostek organizacyjnych);
- ustawie o kontroli w administracji rządowej (określającej zasady i tryb przeprowadzania kontroli działalności organów administracji rządowej, urzędów je obsługujących lub stanowiących ich aparat pomocniczy oraz jednostek organizacyjnych podległych tym organom lub przez nie nadzorowanych);
- Kodeksie postępowania administracyjnego (określającego m.in. kwestie nadzoru nad przyjmowaniem i załatwianiem skarg i wniosków).

Polityka nadzorcza Ministra Rozwoju i Technologii wraz z Programami działań nadzorczych będą systematyzować instrumentarium nadzoru nad jednostkami w Ministerstwie.

4.1. OBSZARY NADZORU

4.1.1. Nadzór w obszarze merytorycznym

Nadzór merytoryczny definiowany jest jako działania obejmujące w szczególności zapewnienie zgodności działań jednostek z celem ich utworzenia, który wynika z zadań powierzonych tym jednostkom na podstawie odrębnych przepisów.

Wiodącą rolę w koordynacji działań w tym obszarze zapewnia **komórka organizacyjna do spraw nadzoru merytorycznego nad daną jednostką**, tj. komórka organizacyjna Ministerstwa, której na podstawie postanowień regulaminu organizacyjnego Ministerstwa powierzono prowadzenie określonych spraw z zakresu nadzoru merytorycznego nad daną jednostką.

Komórka organizacyjna do spraw nadzoru merytorycznego nad daną jednostką, kierując się potrzebą zapewnienia efektywnego nadzoru merytorycznego nad daną jednostką oraz uwzględniając całokształt regulacji dotyczących danej jednostki, może podjąć decyzję o zainicjowaniu działań, w tym legislacyjnych, zapewniających funkcjonowanie w danej jednostce planu strategicznego oraz planów operacyjnych rocznych³⁾.

Nadzór w obszarze merytorycznym **obejmuje** w szczególności:

- a) system planowania, obejmujący w szczególności planowanie strategiczne oraz wszystkie cele i zadania operacyjne w danym obszarze, a także informacje o środkach przeznaczonych na ich realizację, pozwalający na efektywne rozliczenie i ocenę jednostek (w tym weryfikację dostosowania dokumentów planistycznych przygotowanych przez jednostki do przyjętych strategii, programów rządowych i priorytetów Ministra),
- b) zatwierdzanie planów działania, ich zmian oraz sprawozdań z działania jednostek,
- c)⁴⁾ monitorowanie oraz analizę mierników efektywności działania jednostki, ich wartości bazowych oraz

³⁾ W brzmieniu ustalonym przez § 1 pkt 1 lit. a zarządzenia nr 16 Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 2 lipca 2024 r. zmieniającego zarządzenie w sprawie wprowadzenia Polityki nadzorczej Ministra Rozwoju i Technologii (Dz. Urz. Min. Roz. i Tech. poz. 18), które weszło w życie z dniem 4 lipca 2024 r.

⁴⁾ W brzmieniu ustalonym przez § 1 pkt 1 lit. b zarządzenia, o którym mowa w odnośniku 3.

- zrealizowanych, w tym zawartych w planach działalności jednostek i sprawozdaniach z ich realizacji,
- d) ocenę realizacji zadań przez jednostkę, w tym sygnalizowanie Kierownictwu Ministerstwa zagrożeń w ich realizacji,
 - e) przygotowywanie i rozliczanie umów w ramach dotacji udzielanych jednostkom z budżetu państwa, tj. dotacji podmiotowych oraz dotacji celowych z budżetu państwa oraz bieżąca ocena stopnia realizacji celów i zadań (osiąganych mierników) oraz kontrola ich realizacji,
 - f) ocenę efektywności i skuteczności realizacji planów w układzie zadaniowym na podstawie mierników stopnia realizacji celów,
 - g)⁵⁾ prowadzenie albo koordynowanie prac legislacyjnych projektów aktów prawnych dotyczących działalności jednostki (z wyłączeniem prac legislacyjnych prowadzonych albo koordynowanych w ramach nadzoru w obszarze organizacyjno-personalnym),
 - h) opracowywanie projektów odpowiedzi na wystąpienia posłów, senatorów i komisji parlamentarnych w sprawie funkcjonowania jednostki,
 - i)⁶⁾ rozpatrywanie skarg i wniosków na działanie jednostki (z wyłączeniem skarg i wniosków dotyczących kierownika jednostki oraz obszaru zarządzania kadrami w jednostce),
 - j) identyfikację potrzeb prowadzenia kontroli w jednostce i sygnalizowanie komórce właściwej w MRiT ds. kontroli.

Zakres tematyczny informacji, przekazywanych w formie sprawozdań, powinien umożliwić komórce organizacyjnej do spraw nadzoru merytorycznego nad daną jednostką, w szczególności:

- a) ocenę skuteczności i efektywności zadań realizowanych przez jednostkę,
- b) uzyskanie wiedzy o realnych problemach i zagrożeniach występujących w obszarze jej działalności, w tym o przyczynach nieosiągnięcia celu (miernika) oraz istotnych ryzykach mających wpływ na nieosiągnięcie celu,
- c) uzyskanie wiedzy o sposobie i stopniu zaawansowania realizacji wniosków, jakie wynikały ze sprawozdania złożonego za poprzedni okres sprawozdawczy,
- d) pozyskanie wiedzy o wynikach kontroli prowadzonych w jednostce oraz realizacji zaleceń pokontrolnych i ich analizę.

Szczegółowe zasady i narzędzia nadzoru w obszarze merytorycznym wobec danej jednostki określa się w poszczególnych programach działań nadzorczych MRiT.

4.1.2. Nadzór w obszarze organizacyjno-personalnym

Nadzór organizacyjno-personalny definiowany jest jako zapewnienie przez wskazany w ustawie organ nadzoru zgodności działania jednostek z powszechnie obowiązującymi przepisami prawa oraz aktami wewnętrznymi, a także w obszarze zarządzania kadrami, w tym składami organów, rad, komitetów etc.

Wiodącą rolę w koordynacji działań w tym obszarze zapewnia **komórka organizacyjna do spraw nadzoru organizacyjno-personalnego**, tj. komórka organizacyjna Ministerstwa, której na podstawie postanowień regulaminu organizacyjnego Ministerstwa powierzono wykonywanie zadań związanych z nadzorem nad organami oraz jednostkami podległymi lub nadzorowanymi, w tym w zakresie organizacyjno-personalnym.

⁵⁾ W brzmieniu ustalonym przez § 1 pkt 1 lit. c zarządzenia, o którym mowa w odnośniku 3.

⁶⁾ W brzmieniu ustalonym przez § 1 pkt 1 lit. d zarządzenia, o którym mowa w odnośniku 3.

Nadzór w obszarze organizacyjno-personalnym **obejmuje** w szczególności:

- a) inicjowanie zmian i przygotowywanie propozycji rozwiązań systemowych dla jednostek,
- b)⁷⁾ prowadzenie albo koordynowanie prac legislacyjnych projektów aktów prawnych (oprócz ustaw) w obszarze:
- nadawania statutów jednostkom,
 - tworzenia i znoszenia okręgowych urzędów miar, okręgowych urzędów probierczych, wydziałów zamiejscowych tych urzędów, a także określania ich obszaru działania i siedziby,
 - prowadzenia naborów i konkursów w jednostkach,
 - przyznawania nagrody rocznej osobom kierującym niektórymi podmiotami prawnymi,
 - trybu przeprowadzania postępowania kwalifikacyjnego oraz uzupełniającego postępowania kwalifikacyjnego dla kandydatów na członków Krajowej Izby Odwoławczej,
 - wielokrotności kwoty bazowej stanowiącej podstawę ustalenia wynagrodzenia zasadniczego Prezesa, wiceprezesa oraz pozostałych członków Krajowej Izby Odwoławczej,
 - wysokości wynagrodzenia przewodniczącego, wiceprzewodniczącego i pozostałych członków Rady Zamówień Publicznych,
 - mnożników stosowanych do ustalenia wysokości wynagrodzenia ekspertów, asesorów i aplikantów eksperckich oraz stawek dodatków w Urzędzie Patentowym Rzeczypospolitej Polskiej,
 - wykazu stanowisk, kwot wynagrodzenia zasadniczego i dodatku funkcyjnego oraz kwalifikacji pracowników zatrudnionych w Biurze Rzecznika Małych i Średnich Przedsiębiorców,
- c) sprawy kadrowe (personalne) kierownictwa jednostek, w tym:
- standaryzację działań kadrowych, w szczególności w zakresie przeprowadzania naborów, weryfikacji wiedzy i kompetencji kandydatów oraz powoływania kierowników jednostek,
 - współpracę w zakresie oświadczeń lustracyjnych i majątkowych kierowników jednostek,
 - przygotowywanie zasad przeprowadzania ocen okresowych kierowników jednostek,
 - ⁸⁾ rozpatrywanie skarg i wniosków dotyczących kierowników jednostek oraz obszaru zarządzania kadrami w jednostce,
 - współpracę w zakresie ewentualnych sporów sądowych związanych ze stosunkiem pracy kierowników jednostek,
 - współpracę przy tworzeniu aktów prawnych regulujących kwestie związane ze stosunkiem pracy kierowników jednostek,
 - koordynację obiegu dokumentów kadrowych ze wskazaniem w szczególności trybu przygotowania i przekazania dokumentów dotyczących między innymi powołania i odwołania kierowników jednostek, opinii, wniosków i pism w sprawie ustalenia wynagrodzeń, przyznania nagród, zmiany wynagrodzeń, dodatków do wynagrodzeń, nagród jubileuszowych, innych dokumentów kadrowych związanych ze sprawowaniem funkcji,
- d) powoływanie i odwoływanie członków organów, rad, komitetów funkcjonujących w ramach jednostek,
- e) wyrażanie zgody na dokonanie określonych czynności prawnych w rozumieniu przepisów o zasadach zarządzania mieniem państwowym,
- f) sprawy nadzoru nad gospodarowaniem nieruchomościami jednostek, w zakresie:
- wyrażania zgody na zmianę siedziby jednostki,
 - opracowywania zbiorczej informacji o stanie nieruchomości jednostek

⁷⁾ W brzmieniu ustalonym przez § 1 pkt 2 lit. a zarządzenia, o którym mowa w odnośniku 3.

⁸⁾ W brzmieniu ustalonym przez § 1 pkt 2 lit. b zarządzenia, o którym mowa w odnośniku 3.

- g) koordynacja akceptacji projektów planów działalności, informacji kwartalnych o poziomie realizacji celów i zadań ujętych w planach działalności oraz sprawozdań z wykonania planów działalności jednostek,
- h) współpracę z właściwymi KO MRiT w procesie zatwierdzania:
 - planów działania i sprawozdań z działania jednostek,
 - planów finansowych i sprawozdań finansowych jednostek,
- i) zawieranie umów o zakazie prowadzenia działalności konkurencyjnej,
- j) gromadzenie i analizowanie informacji w ramach systematycznego nadzoru, jak i prowadzenie działań interwencyjnych oraz formułowanie, we współpracy z właściwymi komórkami, propozycji w celu skorygowania lub usprawnienia jednostek, w szczególności poprzez rekomendacje, stanowiska, wytyczne, dobre praktyki.

Szczegółowe zasady nadzoru w obszarze organizacyjno-personalnym wobec danej jednostki określa się w poszczególnych programach działań nadzorczych MRiT.

4.1.3. Nadzór w obszarze ekonomiczno-finansowym

Nadzór ekonomiczno-finansowy definiowany jest jako działania obejmujące w szczególności analizę i monitorowanie sytuacji ekonomiczno-finansowej jednostek. Nadzór w obszarze ekonomiczno-finansowym zapewnia zgodne z prawem, celowe i oszczędne gospodarowanie środkami publicznymi.

Wiodącą rolę w tym obszarze zapewnia w zakresie jednostek, dla których minister jest dysponentem części budżetowej komórka właściwa ds. budżetu, dla pozostałych jednostek komórki wskazane w regulaminie organizacyjnym.

Nadzór w obszarze ekonomiczno-finansowym **obejmuje** w szczególności:

- a) analizę i monitorowanie sytuacji ekonomiczno-finansowej jednostek,
- b) zatwierdzanie planów finansowych, ich zmian oraz zatwierdzanie sprawozdań finansowych,
- c) prawidłowość i terminowość pobierania dochodów w stosunku do dysponentów II i III stopnia²,
- d) dokonywanie wyboru firm audytorskich do badania sprawozdań finansowych jednostek.

Działania nadzorcze w obszarze ekonomiczno-finansowym obejmują, zgodnie z właściwością danej jednostki:

- a) określanie limitu środków planowanych do ujęcia w projekcie ustawy budżetowej oraz zaplanowanych w ustawie budżetowej na kolejny rok budżetowy,
- b) analizę poziomu wydatkowania środków na działalność bieżącą oraz stopnia zaawansowania realizacji projektów finansowanych z udziałem środków UE,
- c) analizę okresowych sprawozdań budżetowych z zakresu wykonania planu finansowego danej jednostki.

Ustanowione narzędzia nadzoru w obszarze ekonomiczno-finansowym są efektywnie wykorzystywane do oceny sytuacji finansowej jednostek podległych lub nadzorowanych. Szczegółowe zasady i narzędzia nadzoru w obszarze ekonomiczno-finansowym wobec danej jednostki określa się w poszczególnych programach działań nadzorczych MRiT.

² Dysponentami III stopnia są państwowe jednostki budżetowe bezpośrednio podległe dysponentom II stopnia albo dysponentom części, które dokonują wydatków z budżetu bez prawa ich przekazywania dalej.

4.2. WYBRANE NARZĘDZIA NADZORU

W ramach sprawowanego nadzoru możliwe jest stosowanie również innych narzędzi wiążącej i niewiążącej ingerencji w działalność jednostek, których katalog ma charakter otwarty.

Są to w szczególności:

1) **Dobre praktyki, rekomendacje, stanowiska**

- Dobre praktyki stanowią wyraz oczekiwań Ministra w obszarze funkcjonowania Jednostek.
- Dobre praktyki zawierają wskazania, które mają wspierać osiągnięcie zamierzonych celów i doskonalić standardy prowadzonych działań oraz być pomocne przy wykonywaniu danego zadania.
- W stosunku do zasad szczegółowych dobrych praktyk obowiązuje formuła: stosuj lub wyjaśnij (comply or explain). Trwałe niestosowanie danej zasady lub incydentalne jej niezastosowanie rodzi po stronie Jednostki obowiązek niezwłocznego poinformowania Ministra o tym fakcie.
- Wyjaśnienia jednostek wskazujące przyczyny i okoliczności niestosowania zasady powinny być na tyle wyczerpujące, by móc stanowić realne źródło informacji o powodach niestosowania danej zasady, jak również pozwalać na dokonanie oceny stosunku jednostek do kwestii przestrzegania zasad zawartych w polityce nadzorczej lub programie.
- Rekomendacje i stanowiska są formułowane po przeprowadzeniu diagnozy funkcjonowania Jednostki i sposobu wykonywania przez nią zadań.

2) **Zapytania organu nadzorującego**

- Zapytania organu nadzorującego sprzyjają sprawnemu przepływowi (pozyskiwaniu) informacji pomiędzy organem nadzoru i jednostkami.
- Narzędzie to zalecane jest m.in. w sytuacji wystąpienia skargi na działalność jednostek, w sytuacjach braku uzasadnienia do przeprowadzania sformalizowanej procedury kontroli wewnętrznej lub zewnętrznej danej jednostki.

3) **Okresowe spotkania, tworzenie zespołów i grup roboczych**

- Okresowe spotkania stanowią przejaw realizacji funkcji koordynacyjnej, dotyczą, np. podsumowania dotychczasowej działalności jednostek, zaplanowania ich działań i okresowego monitorowania realizacji.
- Narzędzie polegające na tworzeniu zespołów / grup roboczych jest użyteczne w sytuacjach, gdy wypracowanie nowatorskich rozwiązań (w tym propozycji zmian) wymaga współpracy z gremiami eksperckimi lub przedstawicielami różnych środowisk, posiadającymi pożądaną wiedzę i doświadczenie w zakresie danego obszaru.

4) **Działalność kontrolna**

- Działalność kontrolna prowadzona przez komórkę organizacyjną Ministerstwa do spraw kontroli ma na celu ocenę jednostki w oparciu o przyjęte kryteria (wskazane w ustawach, w tym m.in. legalności, celowości, gospodarności i rzetelności, jakości zarządzania). W przypadku stwierdzenia nieprawidłowości celem kontroli jest również ustalenie ich zakresu, przyczyn i skutków oraz osób za nie odpowiedzialnych, a także sformułowanie zaleceń zmierzających do usunięcia nieprawidłowości i usprawnienia funkcjonowania jednostki.
- Działalność kontrolna może również służyć ocenie prawidłowości wykorzystania dotacji udzielonych z budżetu państwa, pod względem zgodności z przeznaczeniem oraz wysokości wykorzystanej

dotacji a stopniem realizacji zadań przewidzianych do sfinansowania dotacją z budżetu państwa.

- Podstawą planowania działalności kontrolnej komórki organizacyjnej Ministerstwa do spraw kontroli jest stałe monitorowanie, gromadzenie danych i rozpoznawanie istotnych aspektów dotyczących obszarów leżących w jej właściwości kontrolnej. Działalność kontrolna uwzględnia również przeprowadzanie kontroli *ad hoc*.
- Plan kontroli przygotowywany przez komórkę organizacyjną Ministerstwa do spraw kontroli powinien uwzględniać w szczególności oczekiwania i potrzeby informacyjne Kierownictwa Ministerstwa, w szczególności w zakresie zgodności działalności z prawem, osiągania celów oraz gospodarności działań, kwoty wydatkowanych środków publicznych, wyniki badań i analiz, wyniki prowadzonych kontroli i audytów, wyniki analiz skarg i wniosków.
- Komórki organizacyjne MRiT współpracują z komórką do spraw kontroli w szczególności na etapie planowania kontroli (zgłaszanie propozycji tematów kontroli) oraz realizacji wyników kontroli – monitorowania skuteczności wdrożenia zaleceń pokontrolnych.
- W działalności kontrolnej uwzględnia się w szczególności potrzebę cyklicznych ocen wszystkich jednostek podległych lub nadzorowanych.
- Planowa działalność kontrolna komórki organizacyjnej Ministerstwa do spraw kontroli jest ukierunkowana celami i priorytetami Ministerstwa.
- Działalność kontrolna komórki organizacyjnej Ministerstwa do spraw kontroli obejmuje zarówno działalność podstawową, jak i wspomagającą jednostek podległych lub nadzorowanych.
- Komórka organizacyjna Ministerstwa do spraw kontroli zapewnia koordynację kontroli w resorcie.
- Koordynacja kontroli zewnętrznych w resorcie polega w szczególności na:
 - zapewnieniu stosowania w resorcie procedur kontrolnych organów prowadzących kontrole w MRiT, w szczególności poprzez udzielanie wyjaśnień, przedkładanie dokumentów, udział w procesie rozpatrywania zastrzeżeń i zgłaszanie stanowiska Ministra do dokumentów zawierających wyniki kontroli;
 - prowadzeniu działań monitorujących realizację wniosków, zaleceń i uwag pokontrolnych;
 - gromadzeniu informacji o wynikach kontroli prowadzonych przez organy kontroli w jednostkach.

5) **Działalność audytowa**

Komórka organizacyjna Ministerstwa do spraw audytu zapewnia merytoryczne wsparcie oraz organizacyjną obsługę Komitetu Audytu, w tym pozyskuje i analizuje dokumentację otrzymaną z jednostek w zakresie m.in. systemu KZ, działalności audytu wewnętrznego, zarządzania ryzykiem.

6) **Skargi, wnioski i petycje**

- W toku rozpatrywania skarg, wniosków i petycji dotyczących działalności jednostek należy mieć na uwadze, że co do zasady wiodącą jest komórka organizacyjna ds. nadzoru merytorycznego nad daną jednostką (z wyłączeniem skarg, wniosków i petycji dotyczących Kierowników jednostek – wówczas komórką wiodącą jest komórka organizacyjna ds. koordynacji nadzoru).
- Rozpatrywanie skarg na działalność jednostek podległych lub nadzorowanych obejmuje w szczególności zapewnienie skutecznej i terminowej koordynacji załatwiania skarg przez właściwe

komórki organizacyjne Ministerstwa oraz dokonywanie okresowej oceny przyjmowania i załatwiania skarg w resorcie.

- Koordynację załatwiania skarg oraz okresową ocenę ich przyjmowania i załatwiania w resorcie zapewnia komórka organizacyjna Ministerstwa do spraw obsługi skarg.
- Okresową ocenę przyjmowania i załatwiania skarg w resorcie przeprowadza się minimum co roku.
- Wyniki oceny przyjmowania i załatwiania skarg w resorcie są jednym z elementów wpływających na kierunki nadzoru oraz kształtującym założenia planowej działalności kontrolnej.
- Ocena przyjmowania i załatwiania skarg w resorcie wykorzystywana jest jako jedno z narzędzi identyfikacji ryzyk występujących przy realizacji celów i zadań jednostek podległych lub nadzorowanych.

Zastosowanie innych narzędzi nadzoru wobec jednostek, w tym dobre praktyki, zapytania organu nadzorującego, wskazówki, okresowe spotkania, grupy robocze, konsultacje - określa się w programach działań nadzorczych MRiT.

V. KONTROLA ZARZĄDCZA

Zgodnie z przepisami ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1270, z późn. zm.) prowadzona jest kontrola zarządcza dla działów administracji rządowej – budownictwo, planowanie i zagospodarowanie przestrzenne oraz mieszkalnictwo, gospodarka.

Kontrolę zarządczą w jednostkach stanowi ogół działań podejmowanych dla zapewnienia realizacji celów i zadań w sposób zgodny z prawem, efektywny, oszczędny i terminowy.

Zgodnie z art. 68 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, celem kontroli zarządczej jest zapewnienie w szczególności:

- zgodności działalności z przepisami prawa oraz procedurami wewnętrznymi;
- skuteczności i efektywności działania;
- wiarygodności sprawozdań;
- ochrony zasobów;
- przestrzegania i promowania zasad etycznego postępowania;
- efektywności i skuteczności przepływu informacji;
- zarządzania ryzykiem.

Na podstawie art. 69 ust. 5 ustawy o finansach publicznych Minister wydaje szczegółowe wytyczne w zakresie kontroli zarządczej dla działów administracji rządowej - budownictwo, planowanie i zagospodarowanie przestrzenne oraz mieszkalnictwo, gospodarka.

Minister jest odpowiedzialny za zapewnienie adekwatnej, skutecznej i efektywnej kontroli zarządczej w działach przez niego kierowanych.

Kierownik jednostki w dziale jest odpowiedzialny za funkcjonowanie kontroli zarządczej w kierowanej jednostce w dziale, w szczególności zgodnie z wytycznymi Ministra w zakresie kontroli zarządczej dla działów administracji rządowej – budownictwo, planowanie i zagospodarowanie przestrzenne oraz mieszkalnictwo, gospodarka.

Plan działalności, sprawozdanie z wykonania planu działalności oraz oświadczenie o stanie kontroli zarządczej są sporządzane i podpisywane przez kierownika jednostki – w działach.

Plan działalności, sprawozdanie z wykonania planu działalności oraz oświadczenie o stanie kontroli zarządczej, podlegają publikacji w Biuletynie Informacji Publicznej jednostki.

STRUKTURA PROGRAMÓW DZIAŁAŃ NADZORCZYCH

Programy działań nadzorczych to dokumenty wykonawcze Polityki nadzorczej wobec jednostek. Stanowią rozwinięcie i uszczegółowienie Polityki nadzorczej Ministra Rozwoju i Technologii. Obejmują swoim zakresem najistotniejsze aspekty i zagadnienia dotyczące funkcjonowania poszczególnych jednostek. Program działań nadzorczych jest tworzony dla każdej jednostki, z wyłączeniem Wydziału i Zespołów w stałych przedstawicielstwach Rzeczypospolitej Polskiej przy organizacjach międzynarodowych za granicą⁹⁾.

Niezbędne elementy programu działań nadzorczych stanowi **Załącznik nr 5**.

VI. ZASADY OPRACOWANIA, AKCEPTACJI I MONITOROWANIA PROGRAMÓW DZIAŁAŃ NADZORCZYCH

Komórka organizacyjna do spraw koordynacji nadzoru wraz z właściwymi komórkami organizacyjnymi Ministerstwa opracowują i realizują Programy działań nadzorczych (dalej „programy”) w zakresie poszczególnych obszarów nadzoru.

Kluczowym elementem poprzedzającym opracowanie programów jest przeprowadzenie inwentaryzacji zasobów informacyjnych w ramach prowadzonych działań nadzorczych (zestawienie zasobów informacyjnych, którymi dysponują KO MRiT) oraz identyfikacja potrzeb informacyjnych Ministra (zakresu / przedmiotu / częstotliwości pozyskiwania informacji koniecznych do realizacji nadzoru). W ramach inwentaryzacji należy dokonać oceny przydatności gromadzonych informacji, w szczególności pod kątem ich terminowości, aktualności (otrzymywanie w czasie umożliwiającym podjęcie decyzji / działania), niezbędności, szczegółowości (dane przydatne, właściwie zagregowane), rozłączności (nie powielania tych samych informacji) oraz wskazanie pożądaných zmian.

Opracowując program bierze się pod uwagę sposób realizacji procesów nadzorczych w poszczególnych obszarach nadzoru oraz proponuje się, w miarę zaistnienia takiej potrzeby, działania ukierunkowane na zwiększenie efektywności dotychczasowych rozwiązań. Zwiększaniu efektywności sprzyjają m.in. działania szkoleniowe ukierunkowane na wzmacnianie kompetencji pracowników MRiT realizujących nadzór nad jednostkami oraz utrzymanie ciągłości wiedzy instytucjonalnej poprzez minimalizację fluktuacji pracowników sprawujących nadzór nad jednostkami.

Programy wymagają akceptacji członka Kierownictwa MRiT właściwego w zakresie nadzoru merytorycznego nad daną jednostką oraz członka Kierownictwa MRiT właściwego w zakresie nadzoru organizacyjno-personalnego nad daną jednostką. Przed przekazaniem do akceptacji właściwego członka Kierownictwa MRiT, programy przygotowywane przez komórkę organizacyjną do spraw koordynacji nadzoru Ministerstwa poddawane są konsultacjom z pozostałymi komórkami organizacyjnymi Ministerstwa.

Efektywne sprawowanie nadzoru, w przypadku gdy zakres merytorycznej działalności jednostki podległej lub nadzorowanej obejmuje kilka komórek organizacyjnych Ministerstwa wymaga określenia zasad współpracy pomiędzy nimi, w tym opracowania i uzgodnienia procedur wymiany informacji.

W przypadku jednorodnych grup jednostek, w stosunku do których zadania nadzorcze wykonuje więcej niż jedna komórka organizacyjna Ministerstwa, koordynację opracowania programów działań nadzorczych Ministra względem tej grupy jednostek zapewnia komórka organizacyjna Ministerstwa, której na podstawie postanowień regulaminu organizacyjnego Ministerstwa powierzono rolę komórki organizacyjnej do spraw koordynacji nadzoru.

Komórka organizacyjna do spraw koordynacji nadzoru prowadzi bieżącą ocenę stosowania Polityki nadzorczej.

⁹⁾ W brzmieniu ustalonym przez § 1 pkt 3 zarządzenia, o którym mowa w odnośniku 3.

Polityka nadzorcza będzie podlegała okresowym przeglądom (monitorowaniu), nie rzadziej niż co 2 lata, prowadzonym przez komórkę organizacyjną do spraw koordynacji nadzoru. Termin ten rozpoczyna swój bieg z wejściem w życie niniejszej Polityki nadzorczej. Informację o dokonanym przeglądzie, wnioskach oraz propozycjach

ewentualnych zmian przedstawia się Ministrowi do zatwierdzenia, po uprzednim zasięgnięciu opinii właściwych komórek organizacyjnych i właściwych członków kierownictwa¹⁰⁾.

Programy podlegają corocznym przeglądom (monitorowaniu), przez komórkę organizacyjną do spraw koordynacji nadzoru we współpracy z właściwymi komórkami organizacyjnymi Ministerstwa. Termin ten rozpoczyna swój bieg z momentem podpisania działań nadzorczych przez właściwego członka kierownictwa Ministerstwa. Informację o dokonanym przeglądzie, wnioskach oraz propozycjach ewentualnych zmian przedstawia się Ministrowi do zatwierdzenia, po uprzednim zasięgnięciu opinii właściwych komórek organizacyjnych i właściwych członków kierownictwa¹⁰⁾.

VII. INNE PODMIOTY, WOBEC KTÓRYCH MINISTER POSIADA NIEKTÓRE UPRAWNIENIA NADZORCZE LUB KONTROLNE

Z uwzględnieniem istniejących potrzeb oraz specyfiki poszczególnych podmiotów, określone w Polityce nadzorczej Ministra zasady, tryb i narzędzia sprawowania efektywnego i skutecznego nadzoru powinny być wykorzystywane przez właściwe komórki organizacyjne w toku sprawowania nadzoru nad innymi podmiotami.

1) Dział administracji rządowej **gospodarka**:

- **Rzecznik Małych i Średnich Przedsiębiorców** / zakres uprawnień Ministra:
 - wnioskowanie do Prezesa Rady Ministrów o powołanie Rzecznika Małych i Średnich Przedsiębiorców, po uprzednim zasięgnięciu opinii reprezentatywnych organizacji pracodawców,
 - wnioskowanie do Prezesa Rady Ministrów o odwołanie Rzecznika Małych i Średnich Przedsiębiorców,
 - powoływanie i odwoływanie Zastępcy Rzecznika Małych i Średnich Przedsiębiorców,
 - nadawanie statutu Biuru Rzecznika Małych i Średnich Przedsiębiorców,
 - monitorowanie wykorzystania limitu wydatków z budżetu państwa przeznaczonych na wykonywanie zadań Rzecznika Małych i Średnich Przedsiębiorców wynikających z ustawy z dnia 6 marca 2018 r. o Rzeczniku Małych i Średnich Przedsiębiorców (Dz. U. z 2023 r. poz. 1668).
- (skreślony)
- **Wydział i Zespoły w stałych przedstawicielstwach Rzeczypospolitej Polskiej przy organizacjach międzynarodowych za granicą** / zakres uprawnień Ministra:
 - tworzenie i likwidacja Wydziału i Zespołów,
 - nadawanie Wydziałowi i Zespołom statutów oraz określanie ich szczegółowego zakresu zadań, trybu działania i organizacji wewnętrznej,
 - realizacja polityki personalnej wobec osób zatrudnionych w Wydziale i Zespołach,
 - określanie rocznych zadań i dokonywanie rocznej oceny działalności merytorycznej Wydziału i Zespołów,
 - realizacja zadań w zakresie planowania i sprawozdawczości wobec Wydziału i Zespołów,
 - kontrola działalności Wydziału i Zespołów.

¹⁰⁾ W brzmieniu ustalonym przez § 1 pkt 4 zarządzenia, o którym mowa w odnośniku 3.

- **Biura Informacji Gospodarczej**, zwane dalej „BIG” / zakres uprawnień nadzorczych i kontrolnych Ministra:
 - sprawowanie nadzoru nad BIG w zakresie zgodności wykonywanej działalności gospodarczej z ustawą o udostępnianiu informacji gospodarczych i wymianie danych gospodarczych i regulaminem BIG, w tym:
 - wydawanie decyzji administracyjnych dotyczących zatwierdzenia, odmowy albo zmiany regulaminu BIG,
 - prowadzenie kontroli działalności gospodarczej BIG.
 - **Spółki zarządzające specjalnymi strefami ekonomicznymi** / zakres uprawnień kontrolnych Ministra:
 - kontrola spółek zarządzających specjalnymi strefami ekonomicznymi w zakresie prawidłowości realizacji zadań wynikających z ustawy z dnia 20 października 1994 r. o specjalnych strefach ekonomicznych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1604) oraz ustawy z dnia 10 maja 2018 r. o wspieraniu nowych inwestycji (Dz. U. z 2024 r. poz. 459).
 - **Przedsiębiorcy** / zakres uprawnień kontrolnych Ministra:
 - kontrola przedsiębiorców wykonujących działalność gospodarczą w zakresie wywozu broni palnej, części, istotnych komponentów i amunicji do państw spoza obszaru celnego UE w oparciu o zezwolenie Ministra a także przywozu tych towarów z państw spoza obszaru celnego UE,
 - kontrola obrotu z zagranicą towarami, technologiami i usługami o znaczeniu strategicznym dla bezpieczeństwa państwa, a także dla utrzymania międzynarodowego pokoju i bezpieczeństwa.
- 2) Działy administracji rządowej: **gospodarka, budownictwo, planowanie i zagospodarowanie przestrzenne oraz mieszkalnictwo:**
- **Fundacje nadzorowane przez Ministra** / zakres uprawnień nadzorczych i kontrolnych Ministra:
 - nadzór nad fundacjami, których cele statutowe związane są z zakresem działania Ministra w zakresie zdefiniowanym przez ustawę o fundacjach oraz sprawowanie kontroli nad działalnością fundacji będącej instytucją obowiązaną w rozumieniu przepisów o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu w zakresie zgodności jej działania z przepisami tej ustawy.

VIII. UDOSTĘPNIANIE INFORMACJI ZWIĄZANYCH Z NADZOREM

Komórka organizacyjna do spraw koordynacji nadzoru we współpracy z właściwymi komórkami organizacyjnymi Ministerstwa są odpowiedzialne za zapewnienie poprawności informacji o jednostkach podległych lub nadzorowanych umieszczonych w Biuletynie Informacji Publicznej Ministerstwa i, w stosownej części serwisu www.gov.pl, w intranecie MRiT oraz ich aktualizację.

IX. ZAŁĄCZNIKI**Załącznik nr 1****WYKAZ ORGANÓW NADZOROWANYCH PRZEZ MINISTRA ROZWOJU I TECHNOLOGII³**

- 1) Dział administracji rządowej **gospodarka**:
 1. Prezes Głównego Urzędu Miar;
 2. Prezes Urzędu Zamówień Publicznych;
 3. Urząd Patentowy Rzeczypospolitej Polskiej.
- 2) Dział administracji rządowej **budownictwo, planowanie i zagospodarowanie przestrzenne oraz mieszkalnictwo**:
 1. Główny Geodeta Kraju;
 2. Główny Inspektor Nadzoru Budowlanego.

³ Zgodnie z aktami prawnymi, na mocy których utworzono nw. organy.

WYKAZ JEDNOSTEK PODLEGLYCH MINISTROWI ROZWOJU I TECHNOLOGII⁴

Dział administracji rządowej **gospodarka**:

1. Polska Agencja Kosmiczna;
2. Urząd Dozoru Technicznego;
3. Wydział Ekonomiczno-Handlowy ministra właściwego do spraw gospodarki w Stałym Przedstawicielstwie Rzeczypospolitej Polskiej przy Unii Europejskiej w Brukseli;
4. Zespół ministra właściwego do spraw gospodarki do spraw UNIDO w Stałym Przedstawicielstwie Rzeczypospolitej Polskiej przy Biurze Narodów Zjednoczonych i organizacjach międzynarodowych w Wiedniu;
5. Zespół ministra właściwego do spraw gospodarki w Stałym Przedstawicielstwie Rzeczypospolitej Polskiej przy Organizacji Współpracy Gospodarczej i Rozwoju (OECD) z siedzibą w Paryżu;
6. Zespół ministra właściwego do spraw gospodarki wspierający Stałego Przedstawiciela Rzeczypospolitej Polskiej przy Światowej Organizacji Handlu (WTO) w Stałym Przedstawicielstwie Rzeczypospolitej Polskiej przy Biurze Narodów Zjednoczonych w Genewie.

⁴ Zgodnie z aktami prawnymi, na mocy których utworzono nw. jednostki.

WYKAZ JEDNOSTEK NADZOROWANYCH PRZEZ MINISTRA ROZWOJU I TECHNOLOGII⁵1) Dział administracji rządowej **gospodarka:**

Polskie Centrum Akredytacji;

2) Dział administracji rządowej **budownictwo, planowanie i zagospodarowanie przestrzenne oraz mieszkalnictwo:**

1. Instytut Geodezji i Kartografii;

2. Instytut Techniki Budowlanej.

⁵ Zgodnie z aktami prawnymi, na mocy których utworzono nw. jednostki.

Załącznik nr 4**ZESTAWIENIE JEDNOSTEK (STATUS PRAWNY / FORMA ORGANIZACYJNA / FORMA FINANSOWANIA)**

Lp.	Regon	Nazwa	Siedziba	Forma organizacyjna	Forma finansowana
1.	012276098	Główny Urząd Geodezji i Kartografii ¹	Warszawa	państwowa jednostka organizacyjna (brak osobowości prawnej)	jednostka budżetowa / zgodnie z ustawą o finansach publicznych
2.	010849220	Główny Urząd Nadzoru Budowlanego ²	Warszawa	państwowa jednostka organizacyjna (brak osobowości prawnej)	jednostka budżetowa / zgodnie z ustawą o finansach publicznych
3.	010415420	Główny Urząd Miar ³	Warszawa	państwowa jednostka organizacyjna (brak osobowości prawnej)	jednostka budżetowa / zgodnie z ustawą o finansach publicznych
4.	010828091	Urząd Zamówień Publicznych ⁴	Warszawa	państwowa jednostka organizacyjna (brak osobowości prawnej)	jednostka budżetowa / zgodnie z ustawą o finansach publicznych
5.	000332251	Urząd Patentowy Rzeczypospolitej Polskiej ⁵	Warszawa	państwowa jednostka organizacyjna (brak osobowości prawnej)	jednostka budżetowa / zgodnie z ustawą o finansach publicznych
6.	360992221	Polska Agencja Kosmiczna	Gdańsk	agencja wykonawcza (posiada osobowość prawną)	zgodnie z ustawą o PAK i ustawą o finansach publicznych
7.	017196300	Urząd Dozoru Technicznego	Warszawa	państwowa osoba prawna (posiada osobowość prawną)	samofinansujący zgodnie z ustawą o dozorcze technicznym
8.	017168960	Polskie Centrum Akredytacji	Warszawa	państwowa osoba prawna (posiada osobowość prawną)	samofinansujący zgodnie z ustawą o systemach oceny zgodności i nadzoru rynku
9.	000332305	Instytut Geodezji i Kartografii	Warszawa	instytut badawczy (posiada osobowość prawną)	Samofinansujący
10.	000063650	Instytut Techniki Budowlanej	Warszawa	instytut badawczy (posiada osobowość prawną)	Samofinansujący

¹ Główny Urząd Geodezji i Kartografii zapewnia obsługę Głównego Geodety Kraju.

² Główny Urząd Nadzoru Budowlanego zapewnia obsługę Głównego Inspektora Nadzoru Budowlanego.

³ Główny Urząd Miar zapewnia obsługę Prezesa Głównego Urzędu Miar.

⁴ Urząd Zamówień Publicznych zapewnia obsługę Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych.

⁵ Na czele Urzędu Patentowego RP stoi Prezes Urzędu Patentowego RP.

11.	380779546	Biuro Rzecznika Małych i Średnich Przedsiębiorców	Warszawa	państwowa jednostka organizacyjna (brak osobowości prawnej)	jednostka budżetowa
12.		Wydział Ekonomiczno-Handlowy ministra właściwego do spraw gospodarki w Stałym Przedstawicielstwie Rzeczypospolitej Polskiej przy Unii Europejskiej w Brukseli	Bruksela	państwowa jednostka organizacyjna (brak osobowości prawnej)	jednostka budżetowa
13.		Zespół ministra właściwego do spraw gospodarki do spraw UNIDO w Stałym Przedstawicielstwie Rzeczypospolitej Polskiej przy Biurze Narodów Zjednoczonych i organizacjach międzynarodowych w Wiedniu	Wiedeń	państwowa jednostka organizacyjna (brak osobowości prawnej)	jednostka budżetowa
14.		Zespół ministra właściwego do spraw gospodarki w Stałym Przedstawicielstwie Rzeczypospolitej Polskiej przy Organizacji Współpracy Gospodarczej i Rozwoju (OECD) z siedzibą w Paryżu	Paryż	państwowa jednostka organizacyjna (brak osobowości prawnej)	jednostka budżetowa
15.		Zespół ministra właściwego do spraw gospodarki wspierający Stałego Przedstawiciela Rzeczypospolitej Polskiej przy Światowej Organizacji Handlu (WTO) w Stałym Przedstawicielstwie Rzeczypospolitej Polskiej przy Biurze Narodów Zjednoczonych w Genewie	Genewa	państwowa jednostka organizacyjna (brak osobowości prawnej)	jednostka budżetowa

Załącznik nr 5**NIEZBĘDNE ELEMENTY PROGRAMU DZIAŁAŃ NADZORCZYCH MINISTRA ROZWOJU I TECHNOLOGII**

Program działań nadzorczych Ministra Rozwoju i Technologii wobec danej jednostki powinien zawierać co najmniej następujące niezbędne elementy:

- 1) podstawowe informacje dotyczące jednostki (regulacje prawne, forma organizacyjno-prawna, obszar zadań realizowanych przez jednostkę, skala działalności i źródło finansowania jednostki);
- 2)¹¹⁾ charakterystykę założeń sprawowanego nadzoru wobec danej jednostki, wynikających z:
 - priorytetów i oczekiwań kierownictwa Ministerstwa,
 - potrzeb właściwych komórek organizacyjnych Ministerstwa (m.in. instrumenty polityki planistycznej / wyniki analizy przeprowadzonej przez komórkę organizacyjną do spraw nadzoru merytorycznego nad daną jednostką w zakresie potrzeby zainicjowania działań, w tym legislacyjnych, zapewniających funkcjonowanie w danej jednostce planu strategicznego oraz rocznych planów operacyjnych, okresowa sprawozdawczość, zasady dokonywania rocznej oceny działalności danej jednostki, w tym efektów realizacji przez nią celów i zadań);
- 2) zasady funkcjonowania kontroli zarządczej;
- 3) określenie sposobu realizacji zadań związanych z nadzorem (w zależności od istniejących potrzeb oraz specyfiki poszczególnych jednostek program będzie uzupełniony o dodatkowe elementy niewskazane w poniższej tabeli):

¹¹⁾ W brzmieniu ustalonym przez § 1 pkt 5 zarządzenia, o którym mowa w odnośniku 3.

PROGRAM DZIAŁAŃ NADZORCZYCH MRIT – (nazwa jednostki)

OBSZAR NADZORU / ORGANIZACYJNO – PERSONALNY

Lp.	Zadanie Podstawa prawna ¹	Cel	Termin realizacji przez MRiT ² / i/lub częstotli- wość	Dokument wejściowy/ inicjujący zadanie Regulacja wewnętrzna TAK ³ /NIE	KO/podmiot – sekwencja działań i odpowie- dzialności ⁴ – dokument finalny działania każdej KO/podmiotu	Efekt realizacji zadania Forma (wymagana przepisami lub zgodnie z praktyką)	Miejsce przecho- wywania /gromadzenia informacji ⁵
1	2	3	4	5	6	7	8
1.	Powołanie Prezesa jednostki Art. ... ust... ustawy ...	Np. Zapewnienie profesjonalne go zarządzania jednostką i realizacji przez nią zadań		Np. wniosek/decy- zja MRiT o zmianie na stanowisku Prezesa jednostki NIE	Np. DNP (W) – koordynacja, przygotowanie ogłoszenia i naboru, weryfikacja formalna ofert, przekazanie do akceptacji MRiT wyników, przygotowanie powołania, zamieszczenie wyników naboru na BIP KO MRiT – zaopiniowanie ogłoszenia i udział w komisji rekrutacyjnej MRiT – podpisanie powołania – akt powołania	Np. Powołanie Prezesa jednostki zgodnie z kryteriami/wyma- ganiami lub decyzja MRiT o ponownym naborze Np. Akt powołania	DNP – akta postępowania/ naboru, 1 egz. Powołanie (oryginał) KO MRiT – informacja o powołaniu Prezesa jednostki.

OBSZAR NADZORU / EKONOMICZNO-FINANSOWY							
1.	Zatwierdzenie rocznego planu finansowego ... / zmiany planu finansowego ... Art.	Np. Zapewnienie finansowania zadań ustawowych ... lub zadań wynikających z planu działania ...	PF – Zmiana PF – ad hoc	Np. projekt rocznego planu finansowego ... / zmiana planu finansowego ...	Np. DBF (W) – koordynacja, weryfikacja w zakresie.....i akceptacja, przekazanie projektu PF ... do opiniowania, zatwierdzenia; przekazanie zatwierdzonego o PF ... do MF itd..... DNP – pisemna opinia DNP DMP – pisemna opinia DMP MRiT – zatwierdzenie Planu/zmiany planu finansowego ... – zatwierdzony PF/zmiana PF ...		DBF – akta postępowania, Zatwierdzony PF/zmiana PF KO MRiT – kopia zatwierdzonego PF/zmiany PF ...

OBSZAR NADZORU / MERYTORYCZNY							
1.	Zatwierdzenie Sprawozdania z realizacji planu działania ... Art. ... ust. ... ustawy ...	Np. Ocena działalności jednostki		Np. Projekt Sprawozdania z realizacji planu działania	Np. DMP (W) – koordynacja, weryfikacja w zakresie ... DNP – opinia DNP KO MRiT – opinia ..	Np. Zatwierdzone / niezatwierdzone przez MRiT Sprawozdanie	Np. DMP – akta postępowania, Zatwierdzone Sprawozdanie / Informacja o niezatwierdzeniu Sprawozdania (1 egz.) KO MRiT – kopia zatwierdzonego Sprawozdania / Informacji o niezatwierdzeniu Sprawozdania

¹ Podstawa prawna określona w /wynikająca np. z ustawy, rozporządzenia, zarządzenia, regulaminu, procedury itd.

² Należy wskazać termin określony w/wynikający z ustawy, regulacji wewnętrznych itd.

³ Należy wskazać regulację wewnętrzną np. Zarządzenie MRiT o powołaniu, Decyzja o przyznaniu nagrody itd.

⁴ Należy wskazać skrót KO MRiT np. DNP/Kierownictwo MRiT oraz działanie/czynność realizowaną przez dany podmiot, np. weryfikacja pod kątem, przegląd w zakresie....., analiza w zakresie....., opiniowanie w zakresie....., kontrola, akceptacja, zatwierdzenie, podpisanie, zamieszczenie, publikacja. Jeżeli zadanie jest realizowane przez kilka KO MRiT należy wskazać komórkę wiodącą (W) tj. odpowiedzialną za końcowy efekt realizacji zadania i jego terminową realizację.

⁵ Należy wskazać KO/podmiot, dokument np. powołanie (oryginał/kopia) lub akta np. akta postępowania.